Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

29 338 Wetenschapsbudget

Nr. 301

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2026

Met deze brief zend ik uw Kamer de nieuwe strategische agenda van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) «Bruggen naar morgen – Strategische Agenda 2026–2030». Bijgevoegd ontvangt u eveneens het eindrapport van de evaluatie van de KNAW, dat op 24 augustus jl. is afgerond.

De evaluatie is uitgevoerd door Technopolis B.V. in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ik stuur in oktober mijn reactie op de strategische agenda naar het

KNAW-bestuur. In deze reactie betrek ik de conclusies en aanbevelingen uit het evaluatierapport. Ik zal een afschrift van deze reactie versturen naar beide Kamers van de Staten-Generaal.[1]

Strategische agenda

De strategische agenda beschrijft hoe de KNAW de komende vijf jaar uitvoering wil geven aan haar wettelijke taken. De missie van de KNAW is om vanuit haar onafhankelijke positie gedachtenuitwisseling te bevorderen tussen wetenschappers onderling en tussen wetenschap en samenleving, de overheid te adviseren vanuit de wetenschap over wetenschappelijke en maatschappelijke kwesties en de wetenschapsbeoefening te versterken door onderzoek te verrichten en te stimuleren. Door het uitvoeren van deze missie hoopt de KNAW bij te dragen aan een open, integere en veerkrachtige wetenschappelijke gemeenschap die ruimte biedt voor nieuwsgierigheid, moed en samenwerking.

[1] De strategische agenda fungeert als het instellingsplan in de zin van Artikel 2.2a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Met het toezenden van de strategische agenda en een afschrift van mijn reactie hierop aan beide Kamers van de Staten-Generaal wordt voldaan aan de verplichtingen uit Artikel 2.2a, lid 4.

kst-29338-301
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

De KNAW voert haar missie en visie de komende jaren uit via drie strategische prioriteiten:
1. Een gezaghebbend en toekomstgericht genootschap
2. Onafhankelijk en maatschappelijk betrokken onderzoek
3. Een verbonden en wendbare organisatie

Evaluatie

De evaluatie dient vijf doelen:
– Vaststellen van de doelmatigheid en doeltreffendheid waarmee de KNAW haar wettelijke taken vervult en waarmee zij invulling geeft aan de Strategische Agenda 2021–2025 «Staan op kennis».
– Inzicht bieden in het functioneren van de governance van de KNAW en de mate waarin de governance bijdraagt aan het goed uitvoeren van wettelijke en publieke taken.
– Inzicht bieden in de rol die de KNAW inneemt in het (Nederlandse) wetenschapsstelsel en hoe die zich verhoudt tot de beleidsdoelstellingen van het Ministerie van OCW.
– Inzicht bieden in hoe de KNAW zich sinds de voorgaande evaluatie heeft ontwikkeld en in hoeverre de aanbevelingen uit deze evaluatie zijn opgevolgd.
– Aanbevelingen doen voor het optimaliseren van de meerwaarde, toekomstbestendigheid, doelmatigheid en de doeltreffendheid van de KNAW in het wetenschapsstelsel.

In het overkoepelend oordeel van de evaluatie staat dat de wettelijke taken van de KNAW goed aansluiten op de behoeften van het Nederlandse wetenschapssysteem en de OCW-beleidsdoelen. De KNAW is een relevante speler in het stelsel. De KNAW heeft de afgelopen jaren haar taken merendeels doeltreffend en doelmatig uitgevoerd en de nieuwe bestuursstructuur (ingevoerd in 2024) heeft hier positief aan bijgedragen. De aanbevelingen van de vorige evaluatie zijn grotendeels opgevolgd. Er liggen verbeterpunten, onder meer op het gebied van zichtbaarheid, diversiteit in het ledenbestand, impactmonitoring van adviezen en de (strategische) positie van de instituten.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.M. Letschert